

Motion till riksdagen

1986/87:Jo129

Martin Olsson och Karin Israelsson (c)

Jaktlag, m. m. (prop. 1986/87:58)

I proposition 1986/87:58 framlägg förslag till ny jaktlag. Därvid berörs även något frågan om jakten och upplåtelse av jakträtten inom renskötselområdet.

Frågan om jakträtten inom detta område för markägaren och för samerna/samebyarna är en svår och omstridd fråga, vilket bl. a. rennäringskommittén framhöll.

I propositionen anförs motiveringar och görs uttalanden om denna jakträtt på ett sätt som enligt Svenska samernas riksförbund (SSR) skulle kunna innebära att regeringen lagstiftningsvägen berör rättsförhållanden som skall prövas av domstol. Man åsyftar härvid främst ett uttalande i propositionen (s. 45) där det beträffande renbetesfjällen (Jämtlands län) och markerna ovan odlingsgränsen (Västerbottens och Norrbottens län) sägs att lantbruksnämnden enligt rennäringslagen kan "besluta om upplåtelse av markägarens jakträtt på kronomarken".

Enligt högsta domstolens dom i skattefjällsmålet den 29 januari 1981 ingår jakträtten i samernas bruksrätt. I domen anförs om denna bl. a.:

Beträffande samernas bruksrätt kan följande tilläggas. En på civilrättslig grund bestående bruksrätt av sådant slag som det här gäller är enligt 2 kap 18 § regeringsformen på samma sätt som äganderätten skyddad mot tvångsförfoganden utan ersättning. Den omständigheten att rätten i detta fall är reglerad i lag innebär inte att den skulle sakna sådant skydd. Rättigheten kan väl upphävas genom lagstiftning, men så länge den utövas kan den inte fråntas innehavarna, vare sig i lag eller i annan form, utan ersättning enligt 2 kap 18 § regeringsformen.

I sitt av riksdagen godkända betänkande LU 1982/83:30 hänvisade lagutskottet till denna HD-dom och framhöll att HD betonat att domstolens ställningstagande till äganderättsfrågan endast avsåg skattefjäll som det fullföljda målet rörde och att det inte var möjligt att på grundval av turordningen i målet ta ställning till rättsläget beträffande fjällområden utanför Jämtlands län.

Eftersom frågor om samiska rättsförhållanden är oklara är det viktigt att ett beslut av riksdagen om godkännande av regeringens förslag i propositionen inte kan uppfattas som ett ställningstagande i en rättsfråga. Här gäller samma synpunkter som gjorde sig gällande vid antagande av 1971 års rennäringslag då riksdagen uttalade att beslutet inte innebar något ställningstagande i den då pågående prövningen av rättsförhållandet mellan staten och samerna/samebyarna.

För undvikande av oklarheter om innebörden av ett riksdagsbeslut innebärande godkännande av propositionen i denna del bör enligt vår mening riksdagen – även nu – samtidigt uttala att beslutet inte innebär något ställningstagande beträffande innehållet i samernas bruksrätt inom renbetesfjällen och markerna ovan odlingsgränsen.

Mot. 1986/87
Jo129

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att uttala att ett antagande av propositionens förslag i denna del inte innebär något ställningstagande beträffande innehållet i samernas bruksrätt inom renbetesfjällen och markerna ovan odlingsgränsen.

Stockholm den 17 december 1986

Martin Olsson (c)

Karin Israelsson (c)

